

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заст. директора
з науково-педагогічної роботи
ІНІ ПУДС
Викторія Тура
« 11 » грудня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ**

для студентів

галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
освітній рівень	другий (магістерський)
освітньо-наукова програма	Державна служба
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	8
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	диференційований залік

Викладач: Ларіна Наталія Борисівна, к.пед.н., доцент, доцент кафедри публічної політики

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. ((підпис, ПІБ, дата)) « » 20 р.

на 20__/20__ н.р. ((підпис, ПІБ, дата)) « » 20 р.

КИЇВ – 2022

Розробник:

Ларіна Наталія Борисівна, к.пед.н., доцент, доцент кафедри публічної політики

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри публічної політики

 Наталія КОРЧАК

(підпис)

Протокол № 8 від «10 » листопада 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби

Протокол № 4 від 01 грудня 2022 року

Голова науково-методичної комісії

(Ольга БЕРДАНОВА)

(підпис)

ВСТУП

Робоча програма науково-дослідної практики призначена для студентів другого ступеня вищої освіти галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної форми навчання, укладена на основі Закону України «Про освіту», від 05.09.2017 р., №2145 VIII; Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р., № 1556 – VII; Стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» для другого рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 04.08.2020 року №1001, рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти у 2013 році.

Метою науково-дослідної практики є формування у здобувачів другої вищої освіти професійних умінь і навичок щодо прийняття самостійних рішень під час професійної діяльності в конкретних суспільно-економічних умовах, оволодіння сучасними методами, технологіями організації праці майбутньої професійної діяльності, виховання потреби систематично поповнювати свої професійні знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Основні вимоги до результатів проходження науково-дослідної практики:

- *Знати:* основні засади публічного управління в Україні, основи нормативно-правового забезпечення діяльності органів публічної влади; основні напрями здійснення державного управління та місцевого самоврядування; принципи та системно-структурну організацію органів публічної влади, кваліфікаційні вимоги до фахівців за вибраною спеціальністю, основними видами, завданнями та змістом діяльності державних/публічних управлінців.
- *Вміти* на алгоритмічному рівні довільно використовувати засвоєні теоретичні знання освітньо-професійної програми «Державна служба» для розв’язання типових ситуацій, що виникають під час професійної діяльності управлінця; аналізувати законодавчі і локальні правові акти, що регламентують суспільні відносини в галузі державного управління та місцевого самоврядування; аналізувати й коментувати нормативно-правові акти у сфері публічної політики, які регулюють питання організації та діяльності органів публічної влади; прогнозувати напрямки розвитку державних і самоврядних інституцій в Україні, опрацьовувати наукову літературу, статистичні данні.
- *Володіти* сучасними методами та технологіями для здійснення інновацій в сфері їх майбутньої професії, навичками прогнозу, аналізу, синтезу, обробки та візуалізації різного роду даних, роботи з нормативно-правовою базою, оформлення й представлення даних за допомогою програм пакету Microsoft Office (Excel, Word, Power Point та ін.).

Анотація науково-дослідної практики:

Науково-дослідна практика – важлива складова частина навчального процесу, яка є обов’язковим компонентом навчання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» щодо підвищення рівня підготовки кваліфікованих фахівців, спроможних застосовувати у практичній діяльності новітні досягнення науки. Під час проходження практики студенти розвивають компетенції, пов’язані з організацією і виконанням науково-дослідних робіт, отримують загальне уявлення про методологію наукової творчості, використання методів наукового пізнання і застосування логічних законів і правил. Інтеграція загальної і професійної освіти у дослідницьку діяльність сприяє підвищенню мотивації до отримання знань і формування відповідних компетенцій, а також виступає стимулом до оновлення змісту освіти в цілому.

Науково-дослідна практика проводиться в Навчально-науковому інституті публічного управління та державної служби (далі – ННІ ПУДС) Київського національного університету

імені Тараса Шевченка (Університет) відповідно до «Положення про проведення практики студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (розпорядження від 23.03.2007 року, №16), навчального плану, освітньої програми «Державна служба» і є підсумковою ланкою практичної підготовки студентів денної форми навчання.

Завдання (навчальні цілі):

Згідно вимог Стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти науково-дослідна практика забезпечує набуття здобувачами освіти наступних компетентностей:

Назва компетентності	Код компетентності
<i>Загальні компетентності</i>	
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗК1
Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо	ЗК2
Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології	ЗК5
Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	ЗК7
<i>Фахові компетентності</i>	
Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.	ФК2
Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.	ФК4
Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.	ФК7
Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на регіональному, місцевому та організаційному рівнях	ФК8
Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері місцевого самоврядування та публічного управління та адміністрування в цілому	ФК9
Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції	ФК10
Здатність розробляти і впроваджувати інноваційні проекти в місцевому самоврядуванні	ФК12

Результати науково-дослідної практики

Результат практики (1. Знати; 2. Вміти; 3. Комунікація; 4. Автономність та відповідальність)		Форми (та/або технології) набуття	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці
Код	Результат навчання			
1.1	Підходи, методику й засоби самостійного вирішення наукових і технічних задач	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики</i>	7
1.2	Основні етапи наукових досліджень, методи пошуку наукової інформації	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики</i>	8
1.3	Методи аналізу, систематизації та узагальнення інформації за темою досліджень	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики</i>	7
1.4	Сучасні інформаційні технології та програмні продукти, які використовуються у професійній сфері	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики</i>	8
2.1	Обґрунтовувати обраний напрям досліджень, формулювати мету та задачі дослідження, його наукову новизну	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики</i>	8
2.2.	Визначати проблемні аспекти та виокремлювати невирішені частини проблеми	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики</i>	7
2.3	Добирати потрібну наукову, практичну й статистичну інформацію, здійснювати її систематизацію та опрацювання	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики</i>	8
2.4	Узагальнювати і критично оцінювати результати, отримані вітчизняними і зарубіжними дослідниками	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики</i>	8

Результат практики (1. Знати; 2. Вміти; 3. Комунікація; 4. Автономність та відповідальність)		Форми (та/або технології) набуття	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці
Код	Результат навчання			
3.1	Здатність вести дискусію, аргументовано обґрунтовувати власні думки щодо переваг та проблемних аспектів державного управління та місцевого самоврядування	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики</i>	8
3.2.	Здатність презентувати результати аналітичного дослідження щодо напрямів розвитку державних і самоврядних інституцій в Україні	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики</i>	7
автономність та відповідальність: <i>продемонструвати розуміння особистої відповідальності за професійні та/або управлінські рішення чи надані пропозиції/рекомендації, які можуть впливати на напрямки здійснення державного управління й місцевого самоврядування в Україні</i>				
4.1.	Обґрунтування проблем, цілей та пріоритетних напрямків діяльності органів публічної влади в Україні	<i>Індивідуальна самостійна робота, семінарські заняття</i>	<i>Звіт з практики, диференційований залік</i>	8
4.2	Дослідження концептуальних засад реформування системи державного управління та місцевого самоврядування	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики, диференційований залік</i>	8
4.3	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	<i>Практична діяльність, індивідуальне завдання</i>	<i>Звіт з практики, диференційований залік</i>	8

Співвідношення результатів науково-дослідної практики з програмними результатами навчання

Програмні результати навчання	Результати науково-дослідної практики												
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3
ПРН1. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, у т.ч. у сфері місцевого самоврядування, основ та технологій прийняття управлінських рішень органами та посадовими особами місцевого	+	+	+	+				+	+				

самоврядування													
ПРН2. Розв'язувати складні задачі розвитку системи місцевого самоврядування, публічного управління та адміністрування в цілому, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення					+	+	+			+		+	
ПРН4. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач, що виникають у процесах реалізації права на місцеве самоврядування					+				+		+	+	+
ПРН6. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур сфери місцевого самоврядування					+	+	+	+				+	
ПРН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення, необхідні для реалізації права на місцеве самоврядування з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень для конкретної території та держави в					+	+	+				+	+	+

цілому													
ПРН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері місцевого самоврядування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків			+	+	+	+	+		+		+	+	
ПРН13. Ініціювати, розробляти та організовувати впровадження інноваційних проєктів на різних рівнях публічного управління та адміністрування			+		+		+	+			+	+	
ПРН14. Розробляти та реалізовувати заходи щодо адаптації та впровадження кращих вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічного управління та інших організацій публічної сфери					+	+	+	+			+	+	+

7. Схема формування оцінок

7.1 Форми оцінювання студентів:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема *оцінювання теоретичної підготовки* – результати навчання (знання 1.1 – 1.4), що складає 25 % від загальної оцінки за семестр та *оцінювання практичної підготовки* – результати навчання (вміння 2.1 – 2.4; комунікація 3.1 – 3.2; автономія 4.1 – 4.3), що складає 75 % загальної оцінки за семестр.

– *оцінювання звіту* (MAX – 60 балів / MIN – 36 балів): 30 (16) балів - керівником бази практики; 30 (16) балів – керівником практики від кафедри.

– *заключне оцінювання* (MAX – 40 балів / MIN – 24 балів): формою заключного оцінювання є диференційований залік. Формою проведення диференційованого заліку є захист звіту науково-дослідної практики на кафедрі.

– *підсумкове оцінювання*: підсумкова оцінка визначається як сума оцінок (балів) за представлений звіт з науково-дослідної практики та оцінки, отриманої під час його захисту. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана студентом, становить 100 балів.

7.2. Організація оцінювання:

Підсумкова оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуального завдання, відгуку керівника, характеристики на здобувача з бази практики, рівня знань та захисту звіту з практики.

У разі неподання звіту, щоденника практики, виконаного індивідуального завдання, характеристики або інших обов'язкових документів, або одержання незадовільної оцінки за результатами захисту практики студент направляється на повторне проходження практики та має право на повторний захист протягом 30 днів семестру після проведення підсумкової конференції з практики.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно з можливістю повторного складання / Fail	0-59

8. Структура науково-дослідної практики

№	Назва теми	Кількість годин
1	Змістовний модуль 1. Структурно-функціональний аналіз діяльності організації (бази практики)	70
2	Змістовний модуль 2. Нормативно-правове забезпечення діяльності організації (бази практики)	70
3	Змістовний модуль 3. Індивідуальне завдання (відповідно до теми кваліфікаційної магістерської роботи)	100
	Всього	240

Загальний обсяг – 240 год.

9. Напрями вибору кваліфікаційних магістерських робіт

№ з/п	Теми кваліфікаційних магістерських робіт
1.	Участь громадськості в заходах щодо запобігання та протидії корупції.
2.	Цифрові трансформації України на шляху запобігання та протидії корупції.
3.	Протидія корупції в системі державного управління.
4.	Інститут викривачів як інструмент протидії корупції.
5.	Забезпечення доброчесності політичних партій та виборчих компаній.
6.	Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції.
7.	Співробітництво між Україною та ЄС щодо захисту прав інтелектуальної власності.
8.	Міжнародні системи колективної безпеки: аналіз ефективності та результативності.
9.	Проблема формування толерантного середовища в глобалізованому світі крізь призму забезпечення національної безпеки України.
10.	Трансформація національного суверенітету в умовах глобалізації.

11.	Проблеми та інструменти підтримки етики державного службовця в Україні.
12.	Етика державної служби: кращі зарубіжні та вітчизняні практики.
13.	Етичні кодекси в публічному управлінні: роль та механізми впровадження.
14.	Етичне лідерство в публічній службі: теоретичні підходи та шляхи впровадження.
15.	Авторитет керівника на державній службі: морально-психологічні засади.
16.	Аналіз стейхолдерів у виробленні державної політики.
17.	Вплив громадянського суспільства на державне управління України.
18.	Владно-громадська комунікація у процесі здійснення реформ в Україні.
19.	Політична культура населення і суспільний розвиток.
20.	Органи влади як суб'єкти формування і реалізації публічної політики.
21.	Механізми розвитку кадрового потенціалу державної служби.
22.	Механізми формування та розвитку публічного аудиту в Україні: сучасний стан та перспективи реалізації.
23.	Проектний підхід як інноваційний напрям управління у публічній сфері (на прикладі регіону, адміністративно-територіальних одиниць).
24.	Удосконалення механізмів реалізації державно-приватного партнерства в соціальних проєктах (програмах).
25.	Удосконалення механізмів парламентського контролю у сфері публічних фінансів в Україні.
26.	Механізми формування позитивного іміджу органів державної влади в Україні
27.	Інформаційно-аналітичне забезпечення процесів вироблення публічної політики в різних сферах життєдіяльності держави і суспільства (конкретизація сфери за вибором студента).
28.	Механізми участі громадян у державотворчих процесах.
29.	Становлення та розвиток публічної політики в різних сферах життєдіяльності держави і суспільства (конкретизація сфери за вибором студента).
30.	Розбудова ситуативних центрів прийняття управлінських рішень в Україні.
31.	Інформаційне забезпечення публічної політики в різних сферах життєдіяльності держави і суспільства (конкретизація сфери за вибором студента).
32.	Формування та реалізація державної політики на засадах проектного менеджменту.
33.	Стратегічна екологічна оцінка як інструмент сталого розвитку регіонів.
34.	Екологізація публічного адміністрування в Україні: проблеми та перспективи.
35.	Глобалізаційні процеси в контексті екологічного імперативу.
36.	Сучасні підходи управління стратегічними змінами: зарубіжний досвід для України.
37.	Ефективне лідерство в управлінні персоналом на публічній службі.
38.	Тимблдинг в управлінні персоналом на публічній службі.
39.	Організаційно-правові засади запровадження медіації на публічній службі.
40.	Медіація як метод врегулювання конфліктів на публічній службі.
41.	Аудит персоналу в системі публічної служби.
42.	Організаційно-правові засади державного регулювання детінізації національної економіки.
43.	Державні механізми забезпечення конкурентоспроможності економіки України в умовах європейської інтеграції.
44.	Економічна злочинність: державно-управлінські механізми запобігання та протидії.
45.	Шляхи підвищення ефективності державної політики запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

10. Перелік баз проходження науково-дослідної практики студентів

1. Верховна Рада України
2. Рада національної безпеки і оборони України
3. Секретаріат Кабінету Міністрів України
4. Бюро економічної безпеки України
5. Державне управління справами
6. Рахункова Палата України
7. Національне агентство України з питань державної служби
8. Державне казначейство України
9. Державний концерн «УКРПРОМОБОРОНИ»
10. Міністерство молоді та спорту України
11. Міністерство освіти і науки України
12. Міністерство охорони здоров'я України
13. Міністерство соціальної політики України
14. Міністерство цифрової трансформації України
15. Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка (кафедра публічної політики)
16. Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка (кафедра публічної політики)
17. Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова
18. Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА)
19. Івано-Франківська ОВДА
20. Кіровоградська ОВДА
21. Чернігівська ОВДА
22. Кропивницька міська рада
23. Київська міська державна адміністрація
24. Київський адміністративний окружний суд
25. Рівненська обласна рада
26. Тернопільська міська рада
27. Коростенська районна державна адміністрація
28. Фастівська міська рада, Київська область
29. Фастівська районна рада, Київська область

11. Рекомендовані джерела:

а) основна:

1. Бакуменко В. Д., Усаченко Л. М., Червякова О. В. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб.; за заг. ред. Л. М. Усаченко. Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 174 с.
2. Василевська Т. Е. Етика в публічній службі: підручник. К.: НАДУ, 2018. 256 с.
3. Державне та регіональне управління : навч. посіб. / О. Ю. Бобровська, Т. О. Савостенко, О. Ю. Матвеева, В. К. Лебедева. 2-ге вид., доповн. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 160 с.
4. Драгомирецька Н. М. Комунікативна діяльність в державному управлінні : навч. пос. / Н.М. Драгомирецька, К.С. Кандагура, А.В. Букач. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 180 с.
5. Європейська та Євроатлантична інтеграція України: навч.-методич. посіб. / [Авт. кол.: Ю.В. Мельник, І.В. Мордас та ін.]. К: НАДУ, 2021. 120 с.
6. Корчак Н.М., Обушна Н.І. Управління проектами в публічній сфері : навч. посіб. Київ : Вид-во “Каравела”, 2022. 272 с.
7. Комунікації в публічному управлінні: аспекти організаційної культури та ділового спілкування : навч. посіб. / [В. А. Гошовська, Н. Б. Ларіна, І.М. Плотницька та ін.]. К. : К.І.С., 2018. 130 с.
8. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.
9. Управління персоналом у публічній службі : навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування” / [О. І. Васильєва, Н. Б. Ларіна, А. П. Рачинський, С. К. Хаджирадєва] ; за заг. ред. С. К. Хаджирадєвої. Миколаїв : Ємельянова Т. В.2020. 224 с.

б) додаткова література

10. Василевська Т.Е., Пятківський Р.О. Етичне лідерство в публічній службі: смисл і значущість феномену. *Аспекти публічного управління*. Том 9. 2021. № 2. С. 35–42.
11. Василевська Т. Е. Розробка алгоритму створення та впровадження етичного кодексу посадової особи місцевого самоврядування // *100 ідей для Президента та Уряду України: проєктні ініціативи у сфері публічного управління* : зб. наук. пр. : у 2 т. / редкол.: Н. І. Обушна, А. П. Рачинський, С. К. Хаджирадєва (голова). Київ : НАДУ, 2020. Т. 1. – С. 196–199.
12. Василевська Т. Е. Етичні компетентності публічних службовців в контексті реформування публічного управління. *Теорія та практика державного управління* : зб. наук. праць. 2018. №1(60). С.155–161.
13. Державне управління та державна служба : Методичні рекомендації / О. І. Васильєва, Т. Е. Василевська, Л. А. Пашко / Національна академія державного управління при Президентові України, Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів. К., 2018. 13 с.
14. Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. : НАДУ, 2014. – 448 с.
15. Глобальні проблеми міжнародних відносин: безпековий вимір : підручник. Алексєєнко І.В., Курас А.І., Маргулов А.Х. / За заг. ред. І.В. Алексєєнко. Дніпро .2021. 187с.
16. Гонюкова Л. В., Таран Є. І. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Інституціональне забезпечення публічної влади» / за заг. ред. Л. В. Гонюкової. Київ: НАДУ, 2020. 53 с.
17. Гонюкова Л. В., Голубь В.В., Козаков В.В., Таран Є. І. Інституціональне забезпечення публічної влади. Конспект лекцій / за заг. ред. Л. В. Гонюкової. Київ: НАДУ, 2020. 83 с.
18. Гонюкова Л., Чиркова Н. Вимірювання цінностей публічних службовців: світовий досвід.

Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. 2021. Вип. 1. С. 40–45.

19. Гонюкова Л.В. Імперативи формування громадянського суспільства в умовах модернізації державного управління в Україні: головні виміри та виклики: кол. монограф. К.: НАДУ, 2018. 288 с. (С47-55,63-78) URL : <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1479>
20. Державний суверенітет, національна безпека крізь призму глобалізації: монографія.. Алексєєнко І.В., Курас А.І., Рябінін Є.В. За заг.ред. д.політ.н., проф. Алексєєнко І.В. Ніжин. Видавець ПП Лисенко М.М. 2018. 304 с.
21. Дослідження державних політик: методологія, процедури та європейські практики: монографія/ авт.кол. : [Л.В.Гонюкова, В.М.Козаков, В.А.Рєбкало та ін.]; за заг.ред. Л.В.Гонюкової, В.М.Козакова. - Київ : НАДУ, 2018. - 400 с.
22. Імперативи формування громадянського суспільства в умовах модернізації державного управління в Україні: головні виміри та виклики: кол. монограф. За заг. Л. В. Гонюкової. К.: НАДУ, 2018. 288с.
23. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ : НАДУ, 2010. 820 с.
24. Козаченко Т. П. Публічне управління на засадах проектного менеджменту: сучасний погляд. Держава та регіони. Серія : *Державне управління : наук.-вироб. журн. Класич. приват. ун-т. Серія: Державне управління.* Запоріжжя, 2018. Вип.2(62). С. 50-55.
25. Козаченко Т. П. Формування професійної компетентності фахівців публічного управління щодо стратегічної екологічної оцінки. *Інвестиції: практика та досвід. Серія: Державне управління.* К., 2017. Вип. 14. С. 79-86.
26. Козаченко Т. П., С.К Хаджирадева. Стратегічна екологічна оцінка: контент-аналіз сутності поняття. *Право та державне управління : зб. наук. пр. Запоріжжя,* 2018. Вип.2(2018). С.67-74.
27. Корчак Н., Корчак Я. Правові аспекти запобігання та протидії політичній корупції в Україні. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління.* К. 2021. Том 13 №1. С.33-42 (34-44). URL:<https://doi.org/10.17721/2616-9193.2021/13-4/9>
28. Корчак Н.М., Пархоменко-Куцевіл О.І. Добросесність державного службовця: етичний та юридичний виміри. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право».* Київ: НАУ, 2021, Вип. 2 (59). С. 78-84.
29. Корчак Н.М., Пархоменко-Куцевіл О.І. Механізми реінжинірингу в системі формування інноваційних антикорупційних органів державної влади: теоретичний аспект. *Наукові перспективи: журнал. (Серія «Державне управління»).* 2021. № 3(9) 2021. С. 180
30. Ларіна Н.Б. Теоретичний аналіз застосування тимблдингу як інноваційного підходу в управлінні персоналом на публічній службі. *Публічне управління та регіональний розвиток.* 2022. №15, С. 124-145.
31. Ларіна Н.Б., Сніжко Д.В. Наукові підходи до дослідження розвитку правосвідомості публічних службовців. *Аспекти публічного управління.* Дніпро. 2021, №1. С.47-56.
32. Ларіна Н., Яшутін І. Роль наукових підходів щодо дослідження механізмів забезпечення виконавської дисципліни публічними службовцями. *Держане будівництво.* 2020, №2/ URL : <http://db.journal.kharkiv.ua/index.php/db/issue/view/>
33. Механізми забезпечення економічної безпеки: методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни / уклад.: В. І. Кириленко, І. В. Мордас, О. М. Суходоля. – К.: НАДУ, 2016. – 80 с.
34. Мордас І. В. Економіка безпека діяльності підприємства: конспект лекцій / І. В. Мордас. – К.: ДУТ, 2019. – 207 с.
35. Мордас І. В. Напрями реалізації державної політики у сфері забезпечення енергетичної безпеки України / І. В. Мордас // Шляхи удосконалення системи державного управління забезпеченням національної безпеки України: [Монографія] / [За. ред. Г. П. Ситника]. – К.: Майстер книг, 2015. – С. 342-355.

36. Мордас І.В. Антикоруptionна політика в контексті євроінтеграції України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління. К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2022. Випуск 2(16). С. 17-21.
37. Обушна Н.І. Інституціональні аспекти розвитку публічного аудиту в умовах модернізації публічного управління в Україні: проблеми теорії та практики: Монографія. Київ : Вид-во “Каравела”, 2017. 470 с.
38. Обушна Н.І., Селіванов С.В., Хаджирадева С.К. Розвиток кадрового потенціалу державної служби в умовах реформ: проблеми теорії та практики. Монографія. Київ : Вид-во “Каравела”. 2019. 292 с.
39. Обушна Н.І., Петринська В.В. Модернізація державної служби та управління людськими ресурсами: об’єктивна необхідність та особливості реалізації. *Наукові перспективи*. 2021. Випуск 4 (10). С. 148–163.
40. Обушна Н.І. Роль Вищих органів аудиту в забезпеченні прозорості та підзвітності державного управління: міжнародний досвід. *Теорія та практика державного управління* : зб. наук. пр. Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2017. Вип. 2 (57). С. 176–185.
41. Практикум з публічного управління та адміністрування : Збірник навч. кейсів для професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» / [Н. Алюшина, Ж. Кравченко, Н. Ларіна, Н. Наулік, Я. Турунен, С. Хаджирадева (заг. ред.) та ін.]. Київ : УШУ, 2022. 160 с.
42. Професіоналізація у сфері публічного управління: стан, проблеми, перспективи вирішення: монографія / [С. К. Хаджирадева, Н. О. Алюшина, Л. О.Воронько та ін.] Під заг. ред. проф. С.К. Хаджирадевої. К.: НАДУ, 2017. Ч. I. 256 с.
43. Проблеми реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні : монографія / авт. кол.; за заг. ред. Т. Е. Василевської. – К. : Вид-во НАДУ, 2018. – 256 с.
44. Психосоціальна підтримка публічних службовців в умовах воєнного стану : [практикум для тренерів] / Н. Алюшина, Ю. Жигуліна-Фаль, Н. Наулік та ін.; за заг. ред. проф. О. Редліха, С. Хаджирадевої. Миколаїв: Ємельянова Т.В., 2022. 166 с.
45. Публічна служба : : навч. посібник/ за заг. В. П. Якобчука. Київ : Вид-во «Літера -К», 2021. 394 с.
46. Селіванов С.В., Обушна Н.І., Хаджирадева С.К. Розвиток кадрового потенціалу державної служби в умовах реформ: проблеми теорії та практики. Монографія. Київ : Вид-во “Каравела”. 292 с.
47. Соціальна і гуманітарна політика: підручник [авт. кол. : В.П.Трощинський, В.А.Скуратівський, М.В.Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю.В.Ковбасюка. К. : НАДУ, 2016. 792с. С.543-680.
48. Стратегічна екологічна оцінка планів і програм : навч.-метод. посібник / Уклад. : Т. П. Козаченко. К. : НАДУ, 2018. 144 с.
49. Фінансово-економічна безпека держави. *Словник-довідник*. Алексєєнко І.В., Неклеса О.В., Палешко Я.С., Санакоєв Д.Б., Паршин Ю.І. Дніпро. ДДУВС.2020.220 с.
50. Професійний розвиток державних службовців в умовах глобалізації та сучасних змін : монографія / [Автор. кол.: В. М. Ємельянов, В. А. Негода, С. К. Хаджирадева та ін.]. Миколаїв : Ємельянова Т. В., 2018. 167 с.
51. Хаджирадева С.К., Обушна Н.І., Рачинський А.П. Конкурс проектних ініціатив для уряду та президента України. Збірник наукових праць “100 ідей для Президента та Уряду України: проектні ініціативи у сфері публічного управління” [Текст] : у 2-х томах / авт. кол. ; за заг. ред. Н.І. Обушної, А.П. Рачинського, С.К. Хаджирадевої (голова). Київ : НАДУ, 2020. Т.2. С. 165-168.
52. Фінансово-правові основи публічної політики України: методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи студентів / уклад.: Н.М. Корчак, І.В. Мордас. К.: ННІ ПУДС КНУ. 2022. 21 с.
53. Aliksieienko Iryna, Margulov A., Skiba E. Biosafety and Bioethics Are the Ground of Modern Biotechnologies Development International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE)//

VOLUM -8, 2019, ISSUE-4S, p.41-45//ISSN: 2277-3878.

54. Iryna Aliexsieienko, Svetlana Drobyazko, Maryna Kobets, Elena Kiselyova, Mykola Lohvynenko. Transnationalisation and segment security of the international labor market // Journal of Security and Sustainability Issues VOLUME 9, ISSUE 2, 2019, P.547-559.

55. Iryna V. Alekseenko, Ruslan S. Fyl, Svitlana P. Fyl, Maryna P. Kobets, Iryna H. Lubenets. Legal regulation of the EU pharmaceutical market and the possibility of implementing the European experience in Ukraine /VOLUME 9, ISSUE 4,2019 P.1-8// Journal of advanced pharmacy education and research. Access this article online Website: www.japer.in E-ISSN: 2249-3379.

56. Vasylevska T.E. Ethical conduct as the principles and the means of good governance implementation: Ukrainian context // Development of mechanisms of good governance in Ukraine: collective monograph. – Lviv-Torun: Liha-Pres, 2019. – P.167–185.

57. Vaitsekhovska O., Iakymchuk N., Shchokin Yu., Vorotina N., Korchak N. Combating corruption in the public sector: international legal standards and their implementation in the legislation of Ukraine. Studies of Applied Economics. Monograph. Vol. No 6, July 2021: Special Issue: Innovative Development and Economic Growth in the CIS Countries. URL: <https://doi.org/10.25115/eea.v39i6.5302>

58. Viktor Tsekhanovych; Dmytro Bizonych; Nataliia Larina; Svitlana Moskalenko; Dmytro Snizhko. Decentralization and euroregional development in Ukraine: problems and prospects for development. *Relações Internacionais no Mundo Atual*. Curitiba/PR (Brasil), 2022, v. 3, n. 36 pp. 2316-2880 URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57807809500>

59. L. Honyukova, H. Kleshnya, S. Ordenov, I. Skyba. Social development axiological fundamentals in the information age // E3S Web Conf. 2020. URL: https://www.e3s-conferences.org/articles/e3sconf/abs/2020/17/e3sconf_ktti2020_04004/e3sconf_ktti2020_04004.html. (Scopus)

60. Honiukova L. V., Dokash V. I., Perzhun V. V., Chyrkova N. O. Educational Imperatives of the Administrative Culture in Ukraine: an Empirical Approach. International Journal of Innovation, Creativity and Change. 2020. Vol. 12, No 10. P. 54-66.(Scopus)

61. Development of mechanisms of good governance in Ukraine : collective monograph / L.V.Honiukova, V.G.Hornyk, V.V.Karlova, S.O.Kravchenko, etc. – Lviv-Torun : Liha-Pres, 2019. 248 p. (24-46) -

62. Ivan Balashov, Oksana Evsyukova, Nataliia Obushna, Serhii Selivanov, Serhii Teplov. Modern Trends in Personnel Management in the Civil Service: An Overview of Innovative Practices and Features of Administrative and Legal Regulation. *Studia Iuridica Lublinensia*. Vol 30, No 4 (2021). P. 13-32. DOI: <http://dx.doi.org/10.17951/sil.2021.30.4.13-32> (Scopus).

63. Kozachenko T. Contemporary concept for the development and monitoring of regional and local waste management programs. *Public Policy and Economic Development : Scientific and Practical Journal*. Poznan : Adam Mickiewicz University, 2018.11 (15). C.235-257.

64. Korchak Nataliia, Larina Nataliia, Yashutin Igor. team management in the civil service in the present-day challenges and threats. *scientific journal of polonia university* 54 (2022) 5. P.129-142. URL : <http://pnap.ap.edu.pl/index.php/pnap/article/view/993/941>

65. Maryna A.Shulga, Dmytro V. Nelipa, Valerii Ye.Vorotin, Nataliia M. Korchak, Kostiantyn O. When does the state disappear? (in memory of Rudolf Kjellen). *Linguistics and Culture Review*. 2021. Vol. 5 No. 5(S2), Pages 795-804. URL:<https://doi.org/10.25115/eea.v39i6.5302> (SCOPUS)

66. Svitlana Khadzhyradieva1, Nataliia M. Chernenko, Nataliya B. Larina, Marianna M. Ruchkina2 and Oksana O. Sakaliuk. Risks in Public Administration in the Context of Globalisation. *International Journal of Criminology and Sociology*, 2020, 9, 2921-2928 URL: <https://www.lifescienceglobal.com/journals/83-abstract/ijcs/4436-abstract-risks-in-public-administration-in-the-context-of-globalisation>. DOI: <https://doi.org/10.6000/1929-4409.2020.09.356>

в) законодавчі та нормативні акти

1. Деякі питання реформування державного управління України : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 р. № 831-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>

2. Деякі питання документування управлінської діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 № 55. Дата внесення змін: 26.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення 24.08.2022).
3. Деякі питання організації роботи державних службовців та працівників державних органів у період воєнного стану: Постанова КМУ від 12 квітня 2022 р. № 440 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/440-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення 24.08.2022).
4. Концепція розвитку цифрових компетентностей: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167-р.UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text> (дата звернення 24.08.2022).
5. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб ООН: Міжнародний документ від 23 липня 1996 року. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_788 (дата звернення 24.08.2022).
6. Організація роботи державних службовців та оплата праці в умовах воєнного стану: результати опитування НАДС від 29 червня 2022 року. Офіційний сайт НАДС. URL: <https://nads.gov.ua/news/organizaciya-roboti-derzhavnih-sluzhbovciv-ta-oplata-praci-v-umovah-voyennogo-stanu-rezultati-opituvannya> (дата звернення 26.08.2022).
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність: Закон України від 03.03.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2108-20#Text> (дата звернення 24.08.2022).
8. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення 24.08.2022).
9. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII (із змінами). URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
10. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. Дата внесення змін: 17.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#n534> (дата звернення: 26.08.2022).
11. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. Дата внесення змін: 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення: 26.08.2022).
12. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700. Дата оновлення 19.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення 24.07.2020).
13. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.04.2015 р. : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-%D0%BF>
14. Про конфлікт інтересів, Офіційний сайт НАЗК. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/pokaznyku-diyalnosti-departamentu> (дата звернення 25.08.2022).
15. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // ВВР України. 1997. № 24. Ст. 170.
16. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
17. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17.06 2014 р. № 1508-VII. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>.» від 17 червня 2014 р.

д) електронні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал URL: <http://www.rada.gov.ua/>
2. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. URL: <http://www.president.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України. Офіційний веб-портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Національне агентство України з питань державної служби. Офіційний веб-портал. URL: <http://www.nads.gov.ua>.
5. Всеукраїнська експертна мережа. Офіційний веб-портал. URL: <http://www.experts.in.ua/>